

Lähtettäjä, vastausosoite

Yritys: _____

Y-tunnus: _____

Osoite: _____
_____

Yhteyshenkilö: _____

Puhelin: _____

Sähköposti: _____

Laskutusosoite

Sama kuin lähtettäjä

Yritys: _____

Y-tunnus: _____

Osoite: _____
_____

Yhteyshenkilö: _____

Puhelin/sähköposti: _____

Viite: _____

Vastaus toimitetaan aina antamaanne sähköpostiosoitteeseen.

Haluan vastauksen myös kirjepostilla.

Tiedot tutkimuskohteesta (Ilmanäyte)

Tutkimuskohde: _____

Kohteen osoite: _____

Kerääjän malli ja merkki: _____

Näytteenottaja: _____ Näytteenoton pvm.: _____

Näytteet lähetetty pvm.: _____ Näytteiden lukumäärä: _____

Näytteenottoon liittyvää muuta lisätietoa:
_____
_____

Laskutettava taho ja näytteen lähettäjä vastaavat yhteisvastuullisesti tutkimuslaskun maksamisesta Vita Laboratoriolle.

Allekirjoitus: _____

Nimenselvennys: _____

Numeroikaa näytteet näytteenottojärjestyksessä (esim. 1, 2, 3, jne.).

Huomio näytteenotto-ohje.

Näyte- numero	Näytteenotto- paikka (esim. Oh, ulko- ilmakontrolli)	Pumpun virtaus (l/min)	Näytteenotto		Ilmamäärä (litraa)
			Alkoi	Loppui	

Näytteenotto-ohjeet

(Perustuvat sosiaali- ja terveysministeriön Asumisterveysasetukseen 545/2015, Asumisterveysasetuksen soveltamisohjeeseen (osa IV) ja Mikrobiologisten asumisterveystutkimuksia näytteenotto- ja nalyysimenetelmät laboratorio-oppaaseen)

Ulkoilman kontrollinäyte

Ilmanäytteet suositellaan otettaviksi talviaikaan, kun lumi- ja jääpeite vallitsee. Tällöin ulkoilman pitoisuuden ovat pienimmillään, ja saadut tulokset kuvaavat parhaiten tilannetta rakennuksessa. Mikäli näytteet otetaan sulan maan aikana, on samanaikaisesti otettava **ulkoilmasta kontrollinäyte**, jonka pitoisuuksia verrataan sisätiloista saatuihin tuloksiin.

Ulkoilmanäyte suositellaan otettavaksi aina. Ulkoilmanäyte otetaan 1,5 m:n korkeudelta maanpinnasta vähintään 5 m:n etäisyydeltä rakennuksen lähimmästä seinästä riittävän kaukana poistoilma-aukoista. Näytteen ottamista katoksen alta ei suositella muulloin kuin sateisella säällä.

Näytteet sisätiloista

Näytteet otetaan ajankohtana, joka kuvaa parhaiten asunnon käyttötarkoitusta. Huoneistossa ei tule käsitellä tekstiilejä, elintarvikkeita tai polttopuita eikä siivota tai pitää lemmikkieläimiä 2 tuntia ennen mittausta. Ikkunat ja ovet tulee pitää suljettuina.

Näytteitä otetaan niistä huoneista, joissa mikrobihaittaa epäillään ja suositeltavaa on, että näytteitä otetaan vähintään kahdesta huoneesta. Näyte otetaan 1–1,5 m:n korkeudelta huoneen keskeltä. Näytteenotto tulisi toistaa 2-3 kertaa esim. viikon välein luotettavan tuloksen saamiseksi, mutta yhdenkin näytteen kohonnut pitoisuus voi merkitä kosteusvauriota, mikäli muut mikrobilähteet on poissuljettu.

Huom! Koulujen kohdalla noudatetaan erilaista näytteenottostrategiaa. Koulun kokoonnähdessä näytteitä otetaan 10–12 kpl koulupäivän aikana.

Näytteenotto

Ilmanäyte kerätään 6-vaiheimpaktorilla. Ennen näytteenottoa impaktorin osat puhdistetaan 80% etanolilla ja kuivataan. Tilavuusvirta säädetään 28.3 l/min käyttäen rotometriä ja/tai virtausmittaria. Näytteet kerätään tryptoni-hiivauute-glukoosi (THG), mallasuute (M2)- ja dikloran-glyseroli-18-agarmaljoille (DG-18), kutakin 6 kpl/näyte. Maljat asetetaan impaktoriin ja niiden kannet jätetään alaspäin puhtaalle alustalle.

Suosittelava näytteenottoaika on 10-15 min sisäilmanäytteelle talviaikana. Lyhyempää näytteenottoaika, esim. 3-5 min, voidaan käyttää muina vuodenaikoina kuin talvella ja ulkoilmanäytteitä otettaessa.

Maljat merkitään elatusaineen puolelle (ei kanteen!) ja toimitetaan laboratorioon mahdollisimman nopeasti.

Olosuhteet näytteenoton aikana

Ilmanäytteiden tulosten tulkintaan vaikuttavat useat eri tekijät, joten suosittelimme olosuhdelomakkeen täyttööä kaikkien kohteiden osalta.

Tiedot tutkimuskohteesta		
Tutkimuskohde: _____		
Kohteen osoite: _____		
Kohteen sijainti	Koneellinen ilmanvaihto	Lämpötila
Taajama	koneellinen	Sisällä _____ °C
Maaseutu	painovoimainen	Ulkona _____ °C
Maa kohteen ympärillä	Tulisija	Kotieläimiä
Lumi- tai jääpeite	Kyllä	Kyllä
Lumeton maa	Ei	Ei
		Mitä _____
Ikkunat	Polttopuita sisällä	Yleinen siisteystaso
Auki	Kyllä	_____
Kiinni	Ei	
Kasveja	Bioastia sisällä	Henkilöitä sisällä
Kyllä	Kyllä	näytteenoton aikana
Ei	Ei	_____
Muu toiminta (esim. ruoanlaitto, siivous) mittauksen aikana tai 1–2 tuntia ennen?		
_____		
_____		
Onko näkyvää homekasvua?		
_____		
_____		
Onko näkyviä kosteusvaurioita?		
_____		
_____		